

Çabayı öven 12 cümle

"Çok zekisin!" yerine çocuğun ne yaptığını görünür kılan cümleler. Hepsini birden kullanmak gerekmez; bu hafta bir tanesini seçin.

1

"Bu yolu nasıl buldun?"

Bir şeyi çözdüğünde; nasıl düşündüğünü anlatmaya davet eder.

2

"Pes etmedin, başka yol denedin."

İlk deneme olmadıktan sonra yeniden denediğinde.

3

"Dikkatle baktın."

Küçük bir ayrıntıyı fark ettiğinde.

4

"Yanlışta sonra yeniden denedin."

Hata yaptıktan sonra bırakmadığında.

5

"Bunu bana da anlatır mısın?"

Yaptığı şeyi açıklamak, onu bir daha düşünmektir.

6

"Zorlandın ama devam ettin."

Uzun ya da zor bir işi bitirdiğinde.

7

"Önce düşündün, sonra seçtin."

Acele etmeden karar verdiğinde.

8

"Hangi ipucunu fark ettin?"

Bir bulmacayı ya da soruyu çözdüğünde.

9

"Bir planla başladın."

İşe başlamadan önce nasıl yapacağını düşündüğünde.

10

"Acele etmedin, kontrol ettin."

Bitirdikten sonra bir daha baktığında.

11

"Geçen sefere göre daha uzun uğraştın."

Kıyası başkasıyla değil, kendi dünkü hâliyle yapın.

12

"Yeni bir şey denedin, cesurdun."

Bilmediği bir işe kalkıştığında, sonuç ne olursa olsun.

Bunun yerine...

"Çok zekisin!" · "Sen bir dâhisin!" · "Sınıfın en iyisi sensin!"

...ne yaptığını söyleyin

Çocuğun kontrol edebildiği şeyi övün: dikkat, deneme, yöntem, sabır.

Kaynak: Mueller & Dweck, 1998 — DOI: 10.1037/0022-3514.75.1.33. 5. sınıf öğrencileriyle 6 deney: zekâsı övülen çocuklar zorlandıktan sonra daha az sebat etti ve daha az keyif aldı; çabası övülenler daha çok denedi.

Not: Bu bir laboratuvar deneyi, mucize değil. Tek bir cümle çocuğu değiştirmez ve Çin'de yapılan yakın bir tekrar çalışması (Li & Bates, 2019) aynı etkiyi bulamadı. Ama her gün kurduğumuz cümleler, çocuğun "zorlanınca ne yaparım?" sorusuna cevap oluyor.